

PETA SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZKS MOSTE-POLJE

ZA STABILIZACIJSKO OBNAŠANJE

V torek, 29. oktobra, je bila v sejni dvorani občinske skupščine peta seja občinske konference ZKS Moste-Polje, na kateri so komunisti ocenili gospodarska gibanja v občini za obdobje januar-junij 1974 ter sprejeli statutarni sklep o organiziranosti in delovanju mestne organizacije ZKS Ljubljana in statutarni sklep o organiziranosti in delovanju organizacije ZKS v občini Ljubljana Moste-Polje.

Splošne značilnosti gospodarskih gibanj v občini so podobne kot v vsej Sloveniji. Pregled šestmesečnega gospodarstva v občini izkazuje dobre rezultate, vendar je zaradi močne inflacije ter preplivanja povišanih cen na dohodek težko ali skoraj nemogoče realno ugotoviti, kdo je bil bolj in kdo manj ekonomsko uspešen. Po besedah poročevalcev se tudi ocena gospodarskih gibanj v devetih mesecih sicer bistveno ne razlikuje od ocene prvega polletja (oceno gospodarskih gibanj za prvo polletje smo objavili v delegatski tribuni zadnje številke Naše skupnosti). Visoka stopnja rasti celotnega dohodka je spremljana s še višjo stopnjo porasta porabljenih sredstev, tako da se je ekonomičnost poslovanja še znižala za okoli 2 do 3 odstotke. Doseženi dohodek se je povečal za 40 %, obveznosti iz dohodka pa: pogodbene obveznosti za 4 %, zakonske obveznosti za 180 % in prispevki iz osebnih dohodkov za 31 %. Delitev sredstev za osebne dohodke in sklade je bila, tako kot v prvem polletju, opravljena v korist skladov oziroma ostan-

organizacijah.

Po ocenah razpravljavcev je vse preveč plavanja s tokovi inflacije, z iskanjem rešitev v povišanju cen izdelkom in premalo v iskanju notranjih rezerv. Zato so tudi vse preveč cenjeni in nagrajevani kadri, ki tako ali drugače izterjajo višjo ceno izdelkov, ker je tako najpreprosteje (brez muke) vidno povečati dohodek. Ko se izgovarjamo na uvoženo inflacijo, pa pozabljamo, da jo dve tretjini ustvarjamo sami s takim obnašanjem. V razpravi je bilo opozorjeno tudi na težnjo po uravnilovki v nagrajevanju, s čimer nestimulativno vplivamo na kadre, ki bi s tehnološkimi in organizacijskimi dosežki razvijali racionalizacijo v proizvodnji in spodbujali rast produktivnosti ter varčevanja s surovinami. Podobno je z zaposlovanjem. Namesto da bi z boljšim izkoristkom delovnega časa in organizacijo dela ter z istim številom zaposlenih ustvarjali več, najraje zaposlimo več delavcev, pa pri tem ne pomislimo, da vsak nov zaposlen delavec stane, z vsemi vzporednimi datjavami, 40 do 60 starih milijonov dinarjev, kot je dejal to-

vodnjo ne bodo kvarili naravnega okolja, kar je zelo pomembno zlasti v naši občini glede na visok odstotek obolenih otrok. Pri tem je treba ugotoviti, kako naj TOZD pridejo do sredstev, s katerimi bi odpravili take probleme, kot so npr. namestitve filtrov ipd.

9. Kot proizvajalci v bodoče ne bomo podpisali nobenih samoupravnih sporazumov toliko časa, dokler ne bomo dobili realnega programa (vključno realizacije preteklega leta).

V plodni in kritični razpravi so komunisti ugotovili, da jih nakazana problematika z zaključki obvezuje, da komunisti v svojih osnovnih organizacijah delujejo po zaključkih 3. in 4. seje predsedstva ZK ZKI z izdelavo stabilizacijskih programov, ki jih je treba obvezno vgraditi v gospodarske načrte za prihodnje leto.

Po razpravi so člani konference sprejeli sklep o formiranju komisije v sestavi Milivoj Samar, Srečko Ljubiček in Franc Rejc, ki bo na podlagi razprave izoblikovala sklepe in dopolnila akcijski program delo-

vanja komunistov v občini.

Po sprejetju in potrditvi statutarnega sklepa o organiziranosti in delovanju mestne organizacije ZKS Ljubljana ter dopolnjenega statutarnega sklepa o organiziranosti in delovanju organizacije ZKS v občini Moste-Polje so člani konference še sklenili, da poročilo o ustanavljanju organiziranih oblik delovanja ZK, o ustanavljanju in utrjevanju samoupravnih odnosov v TOZD ter o položaju in vprašanju utrjevanja samoupravnih in delegatskih odnosov v krajevnih skupnostih, najprej obravnava člani v OOKZ nato pa bodo njihove pripombe in stališča obravnavali na naslednji seji konference.

NIHČE Z IZGUBO

Osrednja in verjetno najzanimivejša točka dnevnega reda 4. skupne seje zbora združenega dela in zbora KS je bila analiza poslovnega uspeha OZD letošnjega devetmesečnega obdobja. Po pregledu gospodarskih gibanj v prvih devetih mesecih so ugotovili, da nobena gospodarska organizacija na področju naše občine ni poslovala z izgubo.

Vendar pa lahko ugotovimo, da se je v tem obdobju zmanjševal prihodek naročil za domači trg, predvsem za blago široke potrošnje, in naročil za izvoz. Kljub temu se je v primerjavi z lanskim devetmesečnim obdobjem doseženi dohodek povečal za 40 %, vendar so se za 45 % povečale tudi vse obveznosti iz tega dohodka.

Kljub temu, da niso bile aktivirane vse investicije, ki pogojujejo porast števila zaposlenih, se je letno povečalo za 4,5 %, kar utegne povzročiti problem, če bo dinamika proizvodnje znatneje popustila, ker se obseg zaposlovanja ne more tako hitro prilagoditi zmanjšani rasti proizvodnje.

Delegatom sta bili podani tudi informaciji o registraciji delovnih organizacij po novih predpisih ter o samoupravnem sporazumu o ustanovitvi samoupravne razvojno-gospodarske skupnosti v naši občini. Prav gotovo je razveseljiv podatek, da so od 55 delovnih organizacij (37 iz gospodarstva, 18 pa iz negospodarske dejavnosti) vse registracije v roku opravile.

HUDA PROSTORSKA STISKA V ZDRAVSTVENEM DOMU MOSTE

NAJHUJE JE V OTROŠKEM DISPANZERJU

V vseh enotah zdravstvenega doma Ljubljana, ki zajema ožje mesto in njegovo širše zaledje, že zbirajo dokumentacijo in sredstva za adaptacijo in novogradnjo, le v Mostah se še ni premaknilo. Zdravstveni dom je bil vseljen leta 1962, načrti zanj so nastali štiri leta prej, vsi pa vemo, kako je od takrat porastlo moščansko prebivalstvo. Ko so gradili stanovanja moščanskega družbenega centra, so zanemarili misel na to, da bodo tam živeli ljudje, ki bodo od časa do časa rabili zdravniško pomoč. Zamujeno je tudi v Štepanjskem naselju, kjer bodo gotova stanovanja, še preden — kot kaže — bodo poskrbeli za zdravstveno varstvo. V tem naselju bo živelo največ mladih družin z otroki in starši že sedaj hodijo z njimi v moščanski zdravstveni dom ali se pa hodijo vsaj zanimat, kam bodo pripeljali svoje otroke, ko se bodo vselili.

Zdravnica Stamačeva je dodala: „Ko so delali načrte za sedanji ZD, je bilo v Mostah 34, ob vselitvi že 36, danes pa tu živi prek 40 tisoč prebivalcev. In sem ni vsi to prebivalstvo novega Štepanjskega naselja.

Splošni dispanzer ZD ni v vseh teh letih pridobil niti ene organizacije, niti enega zdravnika. Povprečna starost zdravnikov je 46 let.

Dalje ima ordinacija za medicino dela čakalnico na hodniku zdravstvenega doma, čakalnica za tri vzporedne splošne ordinacije pa je skupaj s čakalnico protituberkuloznega dispanzerja. Razširila se je dejavnost biokemičnega laboratorija, ki opravlja analize za vso mestno območje, prostora pa ni za to nič več. Ambulanta za člane Zveze borcev dela dvakrat tedensko samo v popoldanskem času.

Z zobno ambulanto še ni tako

zelo kritično, vendar opozarjam, da ne štejemo prebivalstva Štepanjskega naselja.

Poseben in največji problem pa je z otroškim dispanzerjem.

O „svojih“ težavah je povedala otroška zdravnica Bartolova: „Število pregledov otrok se je v zadnjih desetih letih zvišalo od 13.286 na 22.158. Lani je naraslo število rojstev našega ožjega moščanskega območja na 465, kar pomeni, da se vsaj za toliko poveča tudi obisk v otroškem dispanzerju, če pomislimo, koliko družin z majhnimi otroki se zadnja leta priseljuje v Moste. Imamo samo eno ordinacijo, skupno čakalnico za zdrave in bolne otroke, ter skupne izolirne prostore v primeru infekcijskih bolezni — od teh je eden spremljen v zasilno ordinacijo, kjer pa temperatura zaradi velikih steklenih oken in vrat ne preseže

13 stopinj Celzija. Ko so zgradili ZD, so predvideli eno ambulanto dopolne in posvetovalnico popolne. Danes sta odprti dnevno dve ordinaciji, ena dopolne in ena popolne, le dva dni v tednu sta dve hkrati — to je namreč tista posvetovalnica, za katero je bilo načrtano vsako popolno. Kadar torej delata obenem dva zdravnika, dela eden v ordinaciji, drugi v izolirnih prostorih. Takrat seveda ni prostora za otroke z infekcijskimi boleznimi in starši čakajo z njimi na cesti, dokler jih zdravnik ne pokliče. Načrti za razširitev tega dispanzerja so bili narejeni pred leti na račun ginekološkega dispanzerja, vendar iz tega ni bilo nič. Prav zaradi prostorske stiske zdravnik ne naročajo otrok na redne kontrolne preglede. Posvetovalnica za zdrave, ki dela — kot že povedano — dvakrat tedensko, v glavnem samo cepi otroke. Posvetovalnica za Nove Jarše je odprta enkrat tedensko v prostorih splošne ambulante v Javnih skladiščih.

Odpirajo Štepanjsko naselje. Res da je tudi tam predviden otroški dispanzer, vendar je zdaj za vse prepozno. Kam bodo hodili starši z otroki? Seveda k nam in mi jim moramo pomagati. Kako pa bo to videti, se ne da predstavljati. Ne bomo zmogli, to je vse.

Otroška zdravstvena služba se je v zadnjih letih zelo hitro razvijala. Cepimo več otrok, kaže pa, da otroci več obolevajo kot so včasih. Veliko jih je v vrtcih, kjer se prej nalezljive različne bolezni drug od drugega, matere, ki zaradi njih ostajajo doma, pa rabijo zdravniška potrdila za dokaz odsotnosti na svojem delovnem mestu — ponje prihajajo seveda k nam. Tako smo obremenjeni še s tem administrativnim postopkom.

Poleg rednega dela sodelujemo še z vrtci, saj ima vsak zdravnik v celotni oskrbi po enega (ob nalezljivih boleznih mora bedeti nad sanitarnimi razmerami, kontrolirati hrano, jedilnike, enkrat pa redno sistematsko pregleduje otroke v vrtcu). Starši so nezadovoljni, ker morajo predolgo čakati, da pridejo z otroki na vrsto, prehitro so odpravljani, jeza leti na medicinske sestre, ki so jim pač najbolj pri roki, zdravnik ima slabo vest — vse skupaj pa je vrh vsega še brezizhodno. Morda smo res premalo opozarjali na svoje težave — to pa zato, ker smo naleteli na gluha ušesa.“ je zaključila zdravnica otroške ambulante Bartolova.

In epilog k temu? Osnovne stvari, ki nas najbolj zadevajo in smo od njih življenjsko odvisni, nam delajo največje težave. V dobesednem pomenu zdravstvo ni „produktivna sfera“ našega gospodarstva in v primeru ZD Moste postaja vse očitneje, da sploh ne vedo, na koga bi se obrnili, saj so po združitvi z ostalimi zdravstvenimi domovi ljubljanskega območja postali samostojni. Izkazalo pa se je, kam vodi ta samostojnost in neodvisnost. Prej je imela tudi občina večji pregled in bolj je bila seznanjena s težavami zdravstva na svojem področju, od združitve dalje (od te so pretekla že dolga leta) pa so se stiki porazgubili in zanemarili. Dobesedno: zdravstvo samo je poklicano, da se rešuje.

Na občini sem zvedela, da bo še do konca tega meseca sestanek, na katerem bodo temeljito pretresali našteje težave. Verjetno bodo nekatere stvari tudi razčistili. V ZD MOSTE pravijo, da je za sedaj važno, da je javnost seznanjena in da se je premaknilo.

O zaključkih sestanka boste seznanjeni v naslednji številki.

ALENKA LOBNIK-ZORKO

ka dohodka. Ostanek dohodka se je namreč povečal za 37 %, za osebne dohodke pa za 29 %. Poprečni mesečni izplačani osebni dohodki so se povečali za 24 % na zaposlenega. Število zaposlenih se je povečalo za 4,5 %, vendar pri tem ni bilo dodatnih večjih investicij, ki bi terjale več zaposlih. Skratka, če primerjamo dosežene kazalce, lahko v poprečju ugotovimo, da je ustvarjeni dohodek porastel, enako tudi osebni dohodki, produktivnost in rentabilnost, ekonomičnost pa je padla na indeks 99. Kritično slabih gospodarskih organizacij ni. Težje čase preživljajo Yulon, Kemična, Indos, Crevama in še nekaj obrtnih podjetij, katerim se je občutno zmanjšala reprodukcijska sposobnost. V najtežjem položaju je delovna organizacija Yulon, ki pa na konferenci ni bila kritizirana; nasprotno, prizadevno stabilizacijsko obnašanje delavcev te delovne organizacije v boju s strahovito povečanimi stroški zaradi podražitev surovin je bilo tu pohvaljeno, saj prav takih protinflacijskih prizadevanj manjka v naših gospodarskih in negospodarskih

varih Rejc. Tudi visok odstotek uvožene reprodukcijskega materiala, ki je značilen za gospodarsko dejavnost v naši občini, je problem in žarišče inflacije. Potrebno je tesnejše sodelovanje z domačimi proizvajalci surovin in s pomočjo strokovnih institucij ter dolgoročnimi programi iskati trajne rešitve z njimi.

Podobno kritično so gospodarska gibanja ocenili tudi na seji aktivna ZK delavcev neposrednih proizvajalcev dan prej; zaključke s te seje je podal sekretar komiteja občinske konference ZKS Moste-Polje Franc Rejc. Objavljamo jih v celoti:

1. Vse družbene obveznosti, ki bremenijo TOZD, naj gredo pod drobnoled, ker so prekomerno porasle in spravljajo v težak položaj TOZD in OZD. Potrebno je, da za vso Slovenijo dobimo analizo primerjave sprejetih obveznosti v okviru resolucije o gospodarskih gibanjih v 74. letu, realizacijo datjev ter pojasnilo o odstopanjih v posameznih postavkah.

2. Kolektivi posameznih TOZD so premalo seznanjeni z višino sredstev, ki se prelivajo v nerazvita območja, ter o tem, kako in za kaj se ta sredstva trošijo.

3. Aktiv delavcev neposrednih proizvajalcev želi čisto sliko porabe na vseh ravneh, postavlja vprašanje vpliva samoupravnega organiziranega gospodarstva na skupno in splošno porabo ter zahteva in vztraja, da se ta uskladi in dosledno izvaja po resoluciji o gospodarskem razvoju SRS.

4. V gospodarstvu je nujno uvesti načrtovanje osnovne in razširjene produkcije v osnovnih celicah (TOZD, KS) ter v širših asociacijah, osnovne načrte pa združevati ter analizirati momente, kot so investicijska potrošnja, dupliranje proizvodnje, splošna in skupna poraba idr.

5. Povsod tam, kjer bomo povečevali proizvodne kapacitete z novimi investicijami, kjer je osnovna proizvodnja uvožena surovina, je potrebna predhodna družbena verifikacija; enako velja tudi pri podvajanju proizvodnih kapacitet.

6. Aktiv ZK delavcev neposrednih proizvajalcev vztraja pri potrebi aktiviranja lastnega potenciala v razvoju tehnologije ter — temu pogojeno — prenehanja ekstenzivnega zaposlovanja delovne sile.

7. Glede uvoza — zlasti repromateriala — potrjuje aktiv stališče, da se uvoz zreducira na res in samo na nujno potreben obseg (če ni domačih surovin). To vprašanje je nujno urediti v celotnem jugoslovanskem prostoru.

8. Skrbeti moramo za tak tehnološki razvoj TOZD, da s svojo proiz-

MOST ČEZ GRUBARJEV PREKOP IZROČEN PROMETU

NEUREJEN PROMET TERJA OBVEZNICE

V torek 29. oktobra 1974 so uradno odprli in izročili prometu nov sodoben most čez Grubarjev prekop v podaljšku Kajuhove ceste. To je v bistvu zadnja faza v gradnji Kajuhove ceste, ki bo morala po izgradnji Linhartove, Jarške, Zaloške ter Litijske ceste, ki so predvidene v 10-letnem programu izgradnje cest v Ljubljani za daljše obdobje prevzeti funkcijo vzhodne obvozne ceste.

Zato je Kajuhova cesta ne le za Moste in Kodeljevo, marveč za vso Ljubljano in njeno bodočo industrijsko in stanovanjsko gradnjo izredno pomembna komunikacija.

Prya faza gradnje Kajuhove ceste se je pričela leta 1966 na odseku od Šmartinske do Leta-

prometu, naj bi veljala okoli 550 milijonov starih dinarjev. Skupaj so torej veljala vsa dela 2,5 milijarde starih dinarjev.

Izvajalci pri gradnji Kajuhove ceste ter vseh objektov na njej in ob njej so bili GP Gradis, Cestno podjetje v Ljubljani, podjetje Rast, Mestni vodovod,

Kajuhova cesta kot notranja obvozna cesta ima več nivojskih križanj in priključkov in bo ob intenzivni industrijski ter stanovanjski gradnji v tem predelu kmalu zelo obremenjena. Zato bi morali pristojni mestni dejavniki upoštevati upravičene, že nekajkrat izražene zahteve ob-

liške ceste v dolžini 800 m in je veljala 300 milijonov starih dinarjev. Druga faza v dolžini 600 m od Letališke do Zaloške ceste je veljala staro milijardo dinarjev, tretja faza od Zaloške do Povšetove ceste v dolžini 500 m skupaj z mostom čez Ljubljano pa je veljala 550 starih milijonov. Zadnja faza te ceste, ki so jo sedaj izročili

Javna razsvetljava, IMP in podjetje Soseska.

Razen sofinanciranja podvoza iz sredstev za uporabo mestnega zemljišča je vse sredstva zagotovila občinska skupščina Moste-Polje. Zato pomeni gradnja Kajuhove ceste z vsemi objekti pomemben prispevek občine Moste-Polje k reševanju cestnega omrežja Ljubljane.

činske skupščine, da bi morali tako imenovani vzhodni predel Ljubljane vključiti v 10-letni program izgradnje ljubljanskih obvoznih. Moščani upravičeno pričakujemo, da bodo naše predloge resno obravnavali in jih sprejeli. Občina pa je pripravljena zagotoviti v prihodnjem obdobju še več sredstev za moščansko prometno vozlišče.

Zavrtnjen osnutek družbenega dogovora

Delegati 4. skupne seje zborov ZD in KS so bili mnenja, da z družbenim dogovorom o izhodiščih za politiko in financiranje vseh vrst in oblik družbenih denarnih pomoči ne smemo samo omiliti, temveč moramo socialne razlike povsem odpraviti. Delegati so sprejeli stališče izvršnega sveta in sprejeli naslednji sklep:

Obstoječi predlog družbenega dogovora ne rešuje bistvenih problemov o izhodiščih za politiko in financiranje vseh vrst in oblik družbenih denarnih pomoči. Zato se odloži. Predlagatelji naj sestavijo novo besedilo družbenega dogovora, v katerem naj upoštevajo stališče izvršnega sveta.

Dajmo svoj glas za delegacije v samoupravne interesne skupnosti.